

REFERAT 14-17 Udvalget for "Læring og Trivsel for Børn og Unge" d. 26-09-2017

Mødedato   Tirsdag d. 26. september 2017 kl. 13:00

Mødested   Den lille byrådssal

Mødedeltagere   Lars Dinesen, Rasmus Brandstrup Larsen (Fravær), Maria Friis
Keyani (Fravær), Rolf Rasmussen, Karen Thestrup Clausen, Steen
Klink Pedersen, Solvej Pedersen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden til møde den 26. september 2017.....	3
Beslutning om godkendelse af Rammeaftale 2018 og 2019 på det specialiserede social- og undervisningsområdet.....	4
Beslutning om styrkelse af indsats mod mobning.....	7
Beslutning om evaluering af skole- og dagtilbudsstruktur.....	9
Beslutning om budgetrevision 3.....	12
Orientering om inklusionsindsatser i kommunens folkeskoler.....	15
Orientering om trivselsmåling i folkeskoler og specialskoler 2017.....	17
Orientering om nøgletal for kerneområdet Læring og Trivsel.....	19
Orientering om Ungeprofilundersøgelsen 2017.....	20
Orientering til mødet den 26. september 2017.....	22
Eventuelt til mødet den 26. september 2017.....	23

Punkt 108: Godkendelse af dagsorden til møde den 26. september 2017

17/2294

Sagsgang og sagstype

Udvalget for "Læring og Trivsel for Børn og Unge"

Beslutningssag

Indstilling

Koncerndirektør Ulrich Schmidt-Hansen indstiller, at:

1. dagsorden til mødet den 26. september 2017 bliver godkendt.

Beslutning i Udvalget "Læring og Trivsel for Børn og Unge" den 26-09-2017

Godkendt.

Solvej Pedersen deltog ikke under behandlingen af punktet.

Bilag

Program til den 29. september 2017

Punkt 109: Beslutning om godkendelse af Rammeaftale 2018 og 2019 på det specialiserede social- og undervisningsområde

17/31745

Sagsgang og sagstype

Udvalget ”Aktiv Hele Livet – Sundhed og Omsorg”, Udvalget ”Uddannelse og Job”, Udvalget ”Læring og Trivsel for Børn og Unge”, Økonomiudvalget, byrådet.

Beslutningssag

Indstilling

Koncerndirektør Ulrich Schmidt-Hansen indstiller, at

1. Rammeaftale 2018 og 2019 på det specialiserede social- og undervisningsområde godkendes

Beskrivelse af sagen

Baggrund

De 17 kommunalbestyrelser i Region Sjælland og Regionsrådet skal årligt senest den 15. oktober indgå en rammeaftale på det specialiserede social- og undervisningsområde.

Rammeaftalen består af to dele – en udviklingsstrategi (behov for tilbud, faglig udvikling og fokusområder) og en styringsaftale (kapacitets- og økonomi-styringsdel).

I forbindelse med rammeaftalen for 2017 besluttede KKR Sjælland en ny proces for rammeaftale 2018 med fokus på tidlig politisk inddragelse af brugere og faglige medarbejdere.

Med rammeaftalen for 2018-19 styrker kommunerne samarbejdet. Mere end 200 brugere, medarbejdere og politikere har været involveret i en proces frem mod rammeaftale 2018-19, og behovet for et endnu tættere samarbejde har været gennemgående i processen. Et tættere forpligtende samarbejde mellem de 17 kommuner og regionen er derfor en hjørnesten i rammeaftale 2018-19.

Processen har været præget af stort engagement fra deltagerne og mange vigtige drøftelser og forslag, som vil blive anvendt i det videre arbejde, og indgå i bilag til rammeaftalen. I processen er fremkommet ønske om en flerårig aftale. Aftalen foreslås, derfor at være to-årig med midtvejsstatus og opfølgning efter 1 år. Det ligger i øvrigt fint i tråd med den netop indgåede økonomiaftale, her lægges nemlig op til en forenkling af rammeaftalekonceptet, herunder at rammeaftalerne gøres flerårige m.v.

Målet med rammeaftale 2018 og 2019 er at udvikle socialområdet, så det tager afsæt i borgernes ressourcer og drømme, og at udvikling er muligt for alle, som på et tidspunkt i deres liv, får brug for en social indsats fra en kommune.

Socialområdet er under konstant forandring. Nye målgrupper vokser, mens andre målgrupper bliver mindre – og hele tiden skal der arbejdes med at udvikle og matche tilbuddene (og kapacitet) til borgernes behov. Skal det lykkes kræver det tæt samarbejde, tæt styring og en fokusering på rehabilitering/recovery.

Processen har skabt et klart billede af behovet og ønsket om:

- En større inddragelse af borgerne – i tilbuddene og i forhold til den enkelte indsats.
- Et fortsat fokus på styring.

Fokusområder

Med afsæt i input fra de 4 temamøder i processen foreslås derfor følgende fokusområder for 2018 og 2019:

- Borgerne først – samarbejde med brugerne og deres pårørende

- Forpligtende samarbejde om tilbud til udvalgte målgrupper
- Tilbuddenes viden og kompetencer skal i spil
- Praksisnær metodeudvikling og vidensdeling om effekt
- Vidensdeling om styring
- Styringsdata og information
- Stigende behov for støtte

Behov for tilbud

Der skal i udviklingsstrategien indgå et samlet skøn for behov for regulering i antallet af tilbud samt områder, der skal arbejdes med i det pågældende år.

Det generelle billede i kommunerne er, at der på de fleste områder opleves balance mellem udbud og efterspørgsel og mellem behov og tilbud/ydelse. Der er dog områder og målgrupper, som man bør være opmærksom på og herunder særligt i forhold til plejefamilier og herberg/forsorgshjem.

Opmærksomhedspunkterne vil blive indtænkt i samarbejdet med fokusområderne i 2018 og 2019.

Styringsaftalen

Styringsaftalen lægger rammerne for kapacitets- og prisudviklingen samt takster og principper for omkostningsberegning og betalingsmodeller. Som udgangspunkt er tilbud inden for de relevante lovparagraffer, der anvendes af flere kommuner omfattet af styringsaftalen. Det samme gælder regionale tilbud.

Anbefaling fra KKR Sjælland

KKR Sjælland har på deres møde den 12. juni tiltrådt følgende indstilling:

- Tager status på den flerårige aftale til efterretning.
- At KORA's benchmarkingsanalyser tages til efterretning og videreformidles til kommunerne som grundlag for den lokale styring.
- At der til oktober mødet i KKR Sjælland fremlægges en sag om, hvilke styringsinformationer på økonomiområdet, der skal sættes på, på baggrund af oplysninger om problemer med datakvalitet.
- At "takstinstrumentet" i form af henstilling over for sælgerkommunerne om en given procent takstreduktion ikke anvendes i 2018, men at KKR Sjælland i stedet opfordrer alle kommunerne til at sikre et målrettet arbejde for konstant driftsoptimering med den hensigt at reducere taksterne på de takstbelagte institutioner og stram udgiftsstyring generelt ved køb hos private udbydere.

Drøftelse i rammeaftalen

I rammeaftalen indgår en status i forhold til børnehus, socialtilsyn, lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede institutioner samt Grønland og Færøerne, da disse områder jf. rammeaftalebekendtgørelsen skal drøftes og koordineres mellem kommuner og regioner.

KKR Sjælland har behandlet rammeaftalen på sit møde den 12. juni 2017 og anbefaler rammeaftalen til kommunalbestyrelserne og regionsrådet, idet man peger på, at der bør være dokumentation af processen frem mod en ny rammeaftale.

Supplerende sagsfremstilling

Udvalgene besluttede på august møderne, at afvente høringssvar fra Handicaprådet inden endelig beslutning.

Handicaprådets udtalelse:

Handicaprådet har ingen umiddelbare bemærkninger til Rammeaftalen. I praksis ville det også være ligegyldigt, da det på dette sene tidspunkt i processen ikke giver nogen mening.

Til gengæld gav det mening, at processen denne gang i RS17 var ændret, qua indspark fra bl.a. Dialogforum således, at Handicapråd, brugere, fagpersoner og politikere har deltaget i diverse workshops i vinter/forår perioden.

Handicaprådet skal dog anmode om, at blive involveret/hørt ved midtvejsstatus, der vil blive foretaget efter et år.

Rent formelt skal Handicaprådet endvidere anmode om, at der på samtlige udvalgs dagsordener, indsættes et nyt afsnit (ligesom økonomi og konsekvenser) "Høring i Handicaprådet/Ældrerådet".

På denne måde sikres det, at høring ikke "glemmes" samt at administrationen ikke skal tage stilling.

Beslutning i Udvalget "Læring og Trivsel for Børn og Unge" den 26-09-2017

Indstilles godkendt.

Beslutning i Udvalget "Aktiv Hele Livet - Sundhed og Omsorg" den 28-08-2017

Sagen udsættes til mødet i september, da udvalget ønsker sagen sendt i høring i Handicaprådet inden beslutning.

Bilag

Rammeaftale 2018 og 2019 til behandling i kommunerne juni 2017.pdf

Punkt 110: Beslutning om styrkelse af indsats mod mobning

17/36791

Sagsgang og sagstype

Udvalget ”Læring og Trivsel for Børn og Unge”

Beslutningssag

Indstilling

Koncerndirektør Ulrich Schmidt-Hansen indstiller, at udvalget

1. delegerer kompetencen til at afgøre klager over skolers håndtering af mobning til Chefen for Læring og Trivsel.
2. beslutter forslag til procedurer for håndtering af klagesager om mobning på skoleområdet, som beskrevet i sagsfremstillingen.

Beskrivelse af sagen

KL har d.30. juni 2017 informeret kommunerne om, at en national klageinstans mod mobning træder i kraft den 1.august 2017. Det indebærer også, at byrådet som udgangspunkt skal tage stilling til klagesager om konkrete mobbesager.

Baggrund

I 2016 kom ”Aktionsplan for at forebygge og forhindre mobning”. Den er udarbejdet af Børns Vilkår, Børnerådet, Red Barnet og undervisningsministeriet. På baggrund af anbefalinger i Aktionsplanen er der foretaget ændringer i undervisningsmiljøloven og folkeskoleloven med ikrafttrædelse 1. august 2017.

Loven medfører:

- Skærpede krav til antimobbestrategi på skolerne
- Klageadgang til kommunalbestyrelsen
- En statslig klageinstans under Dansk Center for Undervisningsmiljø (DCUM)

Pr.1.august skal kommunalbestyrelsen som udgangspunkt tage stilling til sager, hvor en elev eller dennes forældremyndighedsindehavere er utilfredse med skolens handlingsplan til at håndtere en konkret mobbesag. Hvis kommunalbestyrelsen ikke giver klageren fuldt medhold, skal sagen sendes videre til den nationale klageinstans.

KL anbefaler at kommunerne

- Fastlægger en antimobbestrategi, som skal gælde de skoler, der ikke har en i forvejen
- Fastlægger arbejdsgange, der sikrer, at henvendelser til kommunen om mobning straks videreformidles til den relevante skoles ledelse
- At der fastlægges procedurer for klagebehandling, herunder hvem kompetencen delegeres til
- At byrådets inddragelsesgrad fastlægges

Forslag til håndtering af klager i Holbæk Kommune

For at sikre hurtig indgriben i håndtering af klagesager om mobning i Holbæk Kommune, foreslår administrationen følgende på baggrund af KL's anbefalinger:

- Hvis forældremyndighedsindehaverne er utilfredse med skolens foranstaltninger rettes klagen i første omgang til skolelederen
- Hvis dette ikke løser problemet, sendes klagesagen videre til Chef for Læring og Trivsel
- Chef for Læring og Trivsel bemyndiges til at afgøre, om klagesagen skal have fuldt medhold. Hvis klager ikke får fuldt medhold, skal sagen sendes videre til den nationale klageinstans.

Administrationen giver status til udvalget på antal klagesager to gange årligt - i december og i juni måned.

Skolerne har eller er i gang med at opdatere og tilpasse skolernes antimobbestrategier til håndtering af mobning til den nye områdestruktur.

Beslutning i Udvalget "Læring og Trivsel for Børn og Unge" den 26-09-2017

Godkendt med den bemærkning, at det forudsættes skolebestyrelsen orienteres, hvis en klage sendes videre.

Punkt 111: Beslutning om evaluering af skole- og dagtilbudsstruktur

17/36593

Sagsgang og sagstype

Udvalget ”Læring og Trivsel for Børn og Unge”

Beslutningssag

Indstilling

Koncerndirektør Ulrich Schmidt-Hansen indstiller, at

1. tids- og procesplan for første fase af evaluering af skole- og dagtilbudsstruktur vedtages.

Beskrivelse af sagen

Udvalget ”Læring og Trivsel for Børn og Unge” har bestilt en evaluering af den nuværende skolestruktur, som trådte i kraft pr. 1. august 2016.

Administrationen har nedenfor udarbejdet en tids- og aktivitetsplan for første del af evalueringen, som udvalget skal tage stilling til.

Baggrund

Den nuværende skole- og dagtilbudsstruktur trådte i kraft den 1. august 2016. Den strukturændring som sker fra 1. august 2016 handler dels om en ændring af antallet af distrikter og dels en ændring af ledelsesstrukturen.

Der er i dag fire skoledistrikter og fire dagtilbudsdistrikter i kommunen. Den ny struktur betød, at de tidligere otte skoler blev til fire skoler, og de daværende otte dagtilbud blev til fire dagtilbud. Ligeledes ændres antallet af skolestyrelser fra otte til fire og tilsvarende for dagtilbudsbestyrelserne. De ledelsesmæssige ændringer ved ny struktur pr. 1. august 2016 er uddybet nedenfor.

Den ny struktur fra 2016 ændrede ikke på antallet af skoleafdelinger og antallet af børnehuse/dagpleje. Der var tale om en organisatorisk og ledelsesmæssig ændring i antallet af skoler og dagtilbud – ikke i antallet af skoleafdelinger/børnehuse. Den nuværende skole- og dagtilbudsstruktur bygger på de principper, som byrådet fastsatte i 2011 – da byrådet besluttede en struktur med udgangspunkt i en ”matrikelmodel”, hvor én skole består af flere skoleafdelinger (matrikler). Evaluering af denne struktur blev behandlet af udvalget i marts 2015.

Baggrunden for beslutningen om ny struktur pr. 1. august 2016 udspringer af de omstillingsprojekter byrådet igangsatte med vedtagelse af budget 2015, hvis formål var at finde løsninger, som sikrer mere læring og bedre trivsel for børn og unge for færre midler. Arbejdet skulle bidrage til at finde alternative løsninger til mere traditionelle besparelser på området. I alt indebar den ny distrikts- og ledelsesstruktur en budgetreduktion på 10 mio. kr. på området.

Den ny struktur

Beslutningsnotat om ny ledelsesstruktur, som byrådet behandlede i december 2015 er vedlagt som bilag i sagen. Opsummeret var de væsentligste ledelsesmæssige ændringer:

- En udvidelse og formalisering af samarbejdet mellem dagtilbud og skole. Hvert område ledes af en områdeledelse bestående af to områdeledere, der har et primært ansvar for henholdsvis områdets skole (skolelederen) og områdets dagtilbud. De to områdeledere varetager tilsammen den overordnede strategiske ledelse af området.
- Det ledelsesmæssige fokus flyttes fra ledelse af en matrikel til ledelse af faglige opgaver.
- Et særligt fokus på inklusionsopgaven og udviklingen af den faglige kvalitet via ”tov-holderfunktioner” samt netværk.
- Etablering af et administrativt center i hvert område - som en yderligere professionalisering af løsning af administrative opgaver for både skole og dagtilbud.
- Læringsledelse og tilgængelighed skal i højere grad kendetegne den daglige pædagogiske ledelse.

Tids- og procesplan frem til januar-februar 2018

Udgangspunktet: Administrationen anbefaler, at evalueringen ikke alene omhandler skolestrukturen, men omhandler skole- og dagtilbudsstrukturen, da intentionen om at øge sammenhængen i børns læring mellem dagtilbud og skole har ligget til grund for den ny struktur.

Afgrænsning: Endvidere anbefaler administrationen, at evalueringen ikke indbefatter skolernes arbejde med specialundervisning, idet udvalget på møde den 29. august 2017 besluttede at igangsætte særskilt analyse af specialundervisningsområdet – herunder også tildelingsmodel for specialundervisningsmidler.

Første fase i evalueringen

Det anbefales, at evalueringens primære sigte skal ses i et udviklingsperspektiv. Det vil sige, at den viden og erfaringsopsamling, som vil ske med evalueringen skal kunne bruges aktivt og i praksis til at styrke børns læring og trivsel i dagtilbud og skole.

Der er mange parter, som kan indgå i en evaluering – fx forældre, bestyrelser, børn, medarbejdere, ledelse, Børneindsatsen, og andre samarbejdspartnere. For at sikre evalueringens brugbarhed efterfølgende foreslås det, at udvalget – som en første fase i evalueringen – inviterer skole- og forældrebestyrelser samt MED-udvalg (medarbejderudvalg) til at kvalificere, hvor og hvad der i en evaluering vil være mest relevant at få belyst. Som første skridt i evalueringen foreslås følgende:

Oktober – november 2017: Skole- og forældrebestyrelser samt MED-udvalg inviteres til at give forslag og input til evalueringens design og fokusområder i evalueringen.

Januar – februar 2018: Udvalget beslutter kommissorium og tids- og aktivitetsplan for resten af evalueringen.

Eksempler på fokusområder i evalueringen – som skole- og forældrebestyrelser samt MED-udvalg skal være med til at kvalificere.

Børnenes læring og trivsel – spiller organisering en rolle?

Sammenligning af faglige resultater og trivselsmåling på tværs af distrikter og af store og små enheder.

Sammenhæng mellem børns læring i dagtilbud og skole

Kan vi se en effekt af den fælles områdeledelse af skole og dagtilbud – bidrager det til at øge sammenhængen mellem børns læring i dagtilbud og skole – herunder en god overgang fra dagtilbud til skole?

Medarbejdernes rammer for et godt og udviklende arbejdsliv.

Analyse af de organisatoriske rammers betydning for et godt arbejdsliv – herunder også analyse af planlægningsgrundlag for henholdsvis pædagoger og lærere.

Forældreindflydelse – set i et bestyrelsesperspektiv

Skole- og forældrebestyrelser varetager i dag et større område end før – hvilke erfaringer har de nye bestyrelser?

Fra ledelse af matrikel til læringsledelse og tilgængelighed

Med den ny struktur ligger der er prioritering af faglige ledelse – tæt på de medarbejdere, som i det daglige arbejder med børns læring og trivsel. Hvad er erfaringerne indtil nu?

Effektiv administration - de nye administrative centre

Der er blevet oprettet fire administrative centre, som varetager administrative opgaver – på tværs af skole og dagtilbud – hvilke erfaringer har det givet indtil nu?

Sagshistorik, henvisninger

Henvisning til tidligere evaluering fra 2015:

Udvalget for Børn, 24. marts 2015, punkt 36, Orientering om evaluering af distriktsstrukturen på skole- og dagtilbudsområdet.

Beslutning i Udvalget "Læring og Trivsel for Børn og Unge" den 26-09-2017

Godkendt med den bemærkning, at medarbejderne skal inddrages direkte i forarbejdet og i selve evalueringen.

Bilag

Notat - Ny ledelsesstruktur for skole og dagtilbud, sep. 2015

Punkt 112: Beslutning om budgetrevision 3

17/1642

Sagsgang og sagstype

Udvalget ”Kultur, Fritid og Fællesskab”, Udvalget for Klima og Miljø, Udvalget ”Læring og Trivsel for Børn og Unge”, Udvalget ”Aktiv Hele Livet – Sundhed og Omsorg”, Udvalget ”Uddannelse og Job”, Økonomiudvalget, byrådet

Beslutningssag

Indstilling

Administrerende direktør Rasmus Bjerregaard indstiller, at:

1. de i bilag 1 anbefalede omplaceringer og tillægsbevillinger godkendes.
2. budgetrevision 3 godkendes.

Beskrivelse af sagen

Baggrund

Byrådet har tidligere på året behandlet budgetrevision 1 og 2 og er ved temamøder og Budgetcamp blevet orienteret om status for driftsøkonomien. Halvårsregnskabet blev godkendt i byrådet d. 13. september 2017, og denne sag vedrører budgetrevision 3.

Til sagen er i bilag 1 en oversigt over de omplaceringer og tillægsbevillinger administrationen anbefaler byrådet at godkende. I bilag 2 er en samlet beskrivelse af budgetrevision 3. I bilagene 3-11 er budgetrevision 3 beskrevet for hvert udvalg. I bilag 12 er en liste over anlægsprojekter. I bilag 13 er en liste over grunde og ejendomme, der er solgt henholdsvis er til salg.

Herunder er et resumé af budgetrevision 3. For uddybning af sagsfremstillingen henvises til bilag 2-11.

Forventet årsresultat

Ved budgetrevision 3 er forventningen til årets samlede resultat et overskud på 28,9 mio. kr.

Der er flere faktorer, der skaber overskuddet tilsammen:

- driftsudgifterne holdes på så lavt et niveau som muligt. Ved budgetrevision 3 er forventningen til driftsregnskab 2017 3.974,7 mio. kr., hvilket er 4,4 mio. kr. højere end korrigeret budget.
- der gennemføres kun kontraktbundne anlægsprojekter samt projekter, der finansieres fuldt af lån eller salgsindtægter
- kommunen begynder at modtage salgsindtægter fra salg i 2017 i sidste del af året
- lånoptaget er relativt stort i 2017 på grund af forskydning mellem 2016 og 2017

I tabellen herunder fremgår oprindeligt budget 2017, korrigeret budget 2017, Forventet regnskab 2017 samt forventet afvigelse mellem korrigeret budget og forventet regnskab. I tabellen er beløbene afrundet. Det giver nogle steder afvigelse mellem summen i tabellen, og det beløb man får, hvis man selv lægger tallene sammen.

Mio.kr.	Oprindeligt budget 2017	Korrigeret budget 2017	Forventet regnskab 2017	Afvigelse mellem korrigeret budget og
---------	-------------------------	------------------------	-------------------------	---------------------------------------

				forventet regnskab
Indtægter	-4.211,7	-4.196,1	-4.196,0	0,1
Driftsudgifter	3.959,9	3.970,4	3.974,7	4,4
Renter	16,2	16,2	16,2	0
Resultat af primær drift	-235,6	-209,5	-205,0	4,5
Anlæg	134,7	292,7	118,4	-174,3
Forsyningsvirksomhed	0	0	0	0
Resultat	-100,9	83,2	-86,7	-169,9
Finansiering	109,3	45,3	57,7	12,4
Regnskabsresultat	8,4	128,5	-28,9	-157,4
Kasseopbygning	-8,4	-128,5	-28,9	157,4

Forventet regnskab i forhold til korrigeret budget

På indtægtssiden forventes det korrigerede budget at holde. Det dækker over, at Holbæk Kommune får ca. 3 mio. kr. mindre i midtvejsreguleringen end forventet. Samtidig er der en forventning om, at der skal tilbagebetales ca. 3 mio. kr. mindre til borgeren vedrørende grundskyld. Samlet set opvejer de to beløb hinanden.

Driftsudgifterne forventes at ligge 4,4 mio. kr. over korrigeret budget. Af hensyn til likviditeten skal der overføres 27,7 mio. kr. fra 2017. Det betyder at den samlede udfordring på driften er 32 mio. kr., hvilket er en stigning på 6 mio. kr. siden halvårsregnskabet.

Forventningen til årets driftsregnskab ved budgetrevision 3 svarer til en forbrugsreduktion fra 2016 til 2017 på ca. 165 mio. kr. I det oprindelige budget ligger en forventning om en forbrugsreduktion på ca. 180 mio. kr. Begge beregninger er baseret på pris- og lønskøn fra 2017.

Anlægsudgifterne er 174,3 mio. kr. lavere end korrigeret budget. Det skyldes, at byrådet ved budgetrevision 1 og 2, af hensyn til kommunens likviditet, har besluttet, at der kun gennemføres et begrænset antal anlægsprojekter. Derudover er kommunen begyndt at modtage salgsindtægter, hvoraf nogle skal dække udgifter der falder i senere år. Derfor har disse indtægter positiv indflydelse på årsresultatet i 2017.

Der forventes at blive optaget 12,4 mio. kr. mindre i lån i 2017 end forudsat i korrigeret budget. De 12,4 mio. kr. vedrører energirenoveringsprojekter, som ikke når at blive gennemført i 2017.

Udvikling siden halvårsregnskabet

De vigtigste ændringer siden halvårsregnskabet vedrører salgsindtægterne på anlægsområdet og øget merforbrug på driften på ca. 6 mio. kr.

De øgede salgsindtægter i 2017 påvirker forventet regnskab 2017 positivt. Midlerne er dog disponeret i de kommende år blandt andet til indskud i landsbygefonden. Derfor kan der ikke disponeres over midlerne i 2017.

De øgede udgifter på driften vedrører primært skoleområdet og beskæftigelsesområdet. På Holbæk By Skole har man arbejdet med et projekt, der skulle sænke udgifterne til vikarer. Dette projekt har ikke givet det udbytte administrationen havde regnet med. På beskæftigelsesområdet arbejder man med nye metoder for at få flere borgere hurtigere i arbejde. De nye metoder har ikke haft effekt så hurtigt, som man havde forventet, og derfor ændres forventningen til årsforbruget.

Betydning for budget 2018

Udfordringen vedrørende kommunens driftsøkonomi i 2017 understreger, at puljen til uforudsete udgifter på 20 mio. kr., der indgår i budgetforslag 2018-2021, fortsat er nødvendig. Stigningen fra halvårsregnskabet til budgetrevision 3 på ca. 6 mio. kr. i forventningen til årets driftsudgifter er et lille beløb set i forhold til de ca. 4 mia. kr., der indgår i det samlede driftsbudget. Derfor er udgangspunktet for budgetforslag 2018-2021 uændret.

Beslutning i Udvalget "Læring og Trivsel for Børn og Unge" den 26-09-2017

Indstilles godkendt.

Bilag

Bilag 1 - Omplaceringer og tillægsbevillinger - BR3 2017.pdf

Bilag 2 - Samlet oversigt - BR3 2017.pdf

Bilag 3 - Økonomiudvalget - BR3 2017.pdf

Bilag 4 - Læring og Trivsel - BR 3 2017.pdf

Bilag 5 - Pris x Mængde Læring og Trivsel - BR3 2017.pdf

Bilag 6 - Aktiv hele livet - BR3 2017.pdf

Bilag 7 - Pris x Mængde Aktiv hele livet - BR3 2017.pdf

Bilag 8 - Uddannelse og Job - BR3 2017.pdf

Bilag 9 - Pris x mængde Uddannelse og Job - BR3 2017.pdf

Bilag 10 - Klima og Miljø - BR3 2017.pdf

Bilag 11 - Kultur og Fritid - BR3 2017.pdf

Bilag 12 - Liste over anlægsprojekter - BR3 2017.pdf

Bilag 13 - Oversigt over grunde og ejendomme - BR3 2017.pdf

Punkt 113: Orientering om inklusionsindsatser i kommunens folkeskoler

17/23893

Sagsgang og sagstype

Udvalget ”Læring og Trivsel for Børn og Unge”

Orienteringssag

Indstilling

Koncerndirektør Ulrich Schmidt-Hansen indstiller at,

1. orientering om eksempler på inklusionsindsatser i skoleåret 2016-17 tages til efterretning.

Beskrivelse af sagen

Udvalget har i forbindelse med behandling af effektmål for Læring og Trivsel udtrykt ønske om, at supplere effektmålene med et kvalitativt blik på børns læring og trivsel, hvor skolernes arbejde med inklusionsindsatser beskrives. Fagcenter for Læring og Trivsel fik heraf til opgave, at udarbejde et materiale til udvalget, hvor der indgik eksempler på inklusionsindsatser på kommunens folkeskoler.

Materialet vil også blive anvendt i den analyse af organisering og rammer for specialundervisning, som udvalget i august måned besluttede at sætte i gang.

Hvad viser materialet?

Materialet består overordnet af en kvantitativ del (datadel) og en kvalitativ del (eksempler fra praksis på arbejdet med inkluderende læringsmiljøer):

Del 1 – kvantitative data

Her er oplysninger om kommunens inklusionsgrad, økonomiske nøgletal samt indikatorer for elevernes faglige resultater og måling af elevtrivsel.

Del 2 – kvalitative data (praksiseksempler)

Anden del af rapporten er baseret på følgende:

- **Afrapportering af inklusionseftersynet** (Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling, maj 2016).

En ekspertgruppe nedsat af regeringen udsendte i maj 2016 en rapport med anbefalinger til indsatser, som vurderes at fremme arbejdet med at skabe inkluderende læringsmiljøer i folkeskolen. I inklusionsrapporten er udvalgt tre af de anbefalinger, som fremhæves af ekspertgruppen, som fagcenteret har brugt til at belyse Holbæk Kommunes inklusionsindsatser.

- **Eksempler fra Holbæk Kommune på arbejdet med inkluderende læringsmiljøer**

Fagcenteret har indsamlet ny viden med særlig vægt på de gode eksempler på inklusion og inkluderende læringsmiljøer fra skolernes praksis ved at interviewe ledere, medarbejdere og elever på tre folkeskoler og en specialskole i kommunen.

Interviewene tager afsæt i følgende tre anbefalinger fra ekspertgruppens inklusionseftersyn:

”**Fokus på læring og trivsel suppleres med øget fokus på sociale og personlige kompetencer**” - Her fremhæves Katrinedalskolen, afd. Tuse´s metodiske arbejde med at lære elevernes personlige og sociale kompetencer bedre at kende for at kunne styrke deres læringsparathed og inklusion.

”**En bedre adgang til viden og hjælp**” – Her gives et eksempel på tværfagligt samarbejde mellem Holbæk By Skole, afd. Bjergmarken og kommunens specialskole Hjortholmskolen, med fokus på anvendelsen og udviklingen af kompetencer på tværs af almen- og specialområdet.

”Styrket forældreinddragelse og- ansvar” – Her fremhæves Kildedamsskolen, afd. St. Merløses arbejde med at udvikle og understøtte et struktureret forældresamarbejde, som en væsentlig forudsætning for at skolens inklusionsarbejde kan lykkes.

Beslutning i Udvalget "Læring og Trivsel for Børn og Unge" den 26-09-2017

Orienteringen er taget til efterretning.

Bilag

Eksempler på inklusionsindsatser.17.07.18..

Punkt 114: Orientering om trivselsmåling i folkeskoler og specialskoler 2017

17/26815

Sagsgang og sagstype

Udvalget ”Læring og Trivsel for Børn og Unge”

Orienteringssag

Indstilling

Koncerndirektør Ulrich Schmidt-Hansen indstiller, at:

1. orientering om national trivselsmåling i kommunens folkeskoler og specialskoler tages til efterretning.

Beskrivelse af sagen

Elevernes trivsel måles årligt på alle landets folkeskoler. Det sker som led i folkeskolereformens nationale mål om, at elevernes trivsel skal styrkes. Den tredje nationale måling af elevernes trivsel blev gennemført i perioden fra januar til marts 2017.

Eleverne i 0.-3. klasse har svaret på 20 spørgsmål om deres trivsel, mens eleverne i 4.-9. klasse har svaret på 40 spørgsmål om deres trivsel.

De tilbagevendende målinger af elevernes trivsel udgør et grundlag for, at kommune og skoler kan arbejde systematisk med trivsel og undervisningsmiljø på baggrund af data, som kan sammenlignes med data for hele landet, og hvor den enkelte skole og kommunen vil kunne følge sin egen udvikling år for år.

Trivselsmålingen 2017

Elevernes trivsel præsenteres i fem indikatorer: Faglig trivsel, social trivsel, støtte og inspiration, ro og orden samt generelt skoletrivsel. De fire differentierede indikatorer og den samlede trivselsindikator er baseret på 29 af de 40 spørgsmål stillet til eleverne i 4.-9. klasse.

Ifølge resultater fra årets trivselsmåling trives eleverne i folkeskolen generelt godt og på samme niveau – nationalt set - som de foregående år. Der er dog kommunale forskelle, særligt når det gælder den generelle trivsel og elevernes oplevelse af ro og orden i skolen.

Trivselsmålingen i 2017 viser, at elevernes trivsel er stort set uændret siden sidste og forrige år. Eleverne trives fortsat bedst socialt, mens elevernes trivsel er lavest, når det gælder oplevelsen af støtte og inspiration.

Set på landsplan angiver 62 procent af eleverne den højest mulige trivselscore på indikatoren for ’social trivsel’, mens det kun gælder 10 procent af eleverne på scoren indikatoren for ’støtte og inspiration’.

For eleverne i Holbæk Kommune ses samme tendens. Her angiver 57 % af eleverne den højest mulige trivselscore på indikatoren for ”social trivsel”, og i lighed med landsplan er det kun 10 procent af elever, som giver højeste score på indikatoren ”støtte og inspiration”.

Trivselsmålingen i Holbæk Kommune

Trivselsmålingen er i Holbæk Kommune gennemført på kommunens folkeskoler samt kommunens specialskoler Hjortholmskolen og Ladegårdsskolen. Trivselsituationen ser generelt positiv ud. Vurderingen er fortrinsvist foretaget på baggrund af fire indikatorer – ”Social trivsel”, Faglig trivsel”, Støtte og inspiration” samt ”Ro og orden”.

Resultaterne for Holbæk kommune – samlet set – er stort set uændret siden sidste og forrige år. Resultaterne viser fortsat at langt den overvejende del af eleverne generelt er tilfredse med deres undervisningsmiljø. Dette gælder både deres vurdering af den personlige trivsel, samarbejdet med kammerater og lærere, oplevelsen af at få et godt udbytte af undervisningen og skolens fysiske rammer. Set i relation til landet som helhed trives Holbæks elever lidt mindre godt, men der er tale om mindre afgivelser på få procentpoint.

Den samlede trivselsindikator for elever i fjerde til niende klasse i Holbæk Kommune ligger på 3,7 (ud af en fem punkt skala, hvor 5 er højst mulig trivsel), hvilket er det samme niveau som de to foregående år. Landsgennemsnittet er på 3,8.

De fire differentierede indikatorer, faglig trivsel, social trivsel, støtte og inspiration, ro og orden viser stort set et uændret trivselsniveau. Den samlede indikator for sociale trivsel har højeste scorer med 4,0 (2016:4,1). Den faglige trivsel og ”ro og orden” ligger uændret på 3,7 og indikatoren ”støtte og inspiration” ligger uændret på 3,2.

Data fra trivselsmålingen i 2017 er vedlagt som bilag i sagen.

Opmærksomhedspunkter

Fagcentret har udvalgt tre opmærksomhedspunkter til resultatet fra Holbæk Kommune – i lighed med de to forrige år.

Andelen af elever der i fjerde til niende klasse, der tit eller meget tit oplever at blive mobbet er faldet til 3 % (2017) i forhold til sidste års måling, hvor 4 % tit eller meget tit oplevede mobning. 7 % svarer engang imellem (tilsvarende 6 % i 2016). På landsplan er andelen af elever, der angiver at have oplevet mobning meget tit/tit 3 %.

Forstyrrende uro i timerne er et generelt problem forholdsvis mange elever giver udtryk for, at være påvirket af. 55 % af eleverne i fjerde til niende klasse, oplever, at lærerne kun en gang imellem, sjældent eller aldrig får skabt ro, når der er larm i klassen (På landsplan oplever 51 % af eleverne, at det forholder sig sådan).

Der er en tydelig tendens til, at eleverne oplever, at de ikke er inddraget i, hvad der skal foregå i undervisningen. 52 % af eleverne i fjerde til niende klasse vurderer, at de sjældent eller aldrig er med til at bestemme, hvad de skal arbejde med i klassen – og 38 % at de en gang i mellem er med til at bestemme (i 2015/16 var tallene helholdsvis 51 % og 37 %). På landsplan er det henholdsvis 45 % og 42 % af eleverne, der oplever dette.

Opfølgning

Trivselsmålingen giver fortsat anledning til et øget fokus på:

- inklusion – fagligt og socialt
- klasseledelse
- medinvolvering i egen læring
- skolernes trivselsdagsorden

Holbæk Kommune deltager i A.P. Møllerforløbet ”Program for læringsledelse”. I dette program er elevernes trivsel en vigtig komponent, bl.a. med udvikling af teamene omkring klasserne, samt fokus på inklusion og elevernes medinddragelse. Skolerne har på baggrund af kortlægning i Program for læringsledelse valgt at arbejde med børns motivation og mestring samt feedback og klasseledelse i skoleårene 2016-17 og 2017-18.

Beslutning i Udvalget "Læring og Trivsel for Børn og Unge" den 26-09-2017

Orienteringen er taget til efterretning.

Bilag

Spørgeskema 0. kl. - 3. kl.

Spørgeskema for 4. kl. - 9 kl.

Differentierede indikatorer for trivsel (4.-9. klassetrin) – lands og kommuneniveau

Trivsel, svarfordelinger (4.-9. klassetrin) kommuneniveau

Trivsel, svarfordelinger (0.-3. klassetrin), kommuneniveau

Punkt 115: Orientering om nøgletal for kerneområdet Læring og Trivsel

17/37441

Sagsgang og sagstype

Udvalget "Læring og Trivsel for Børn og Unge"

Orienteringssag

Indstilling

Koncerndirektør Ulrich Schmidt-Hansen indstiller, at:

1. orientering om aktivitetsnøgletal for kerneområdet Læring og Trivsel tages til efterretning.

Beskrivelse af sagen

Udvalget har det seneste halvandet år månedligt fulgt op på aktivitetsnøgletal fra Børneindsatsen, som led i opfølgning på den iværksatte handleplan for det daværende Familiecenter.

Administrationen vil fremadrettet orientere om centrale faglige og økonomiske nøgletal, som omhandler børns læring og trivsel i hele kerneområdet Læring og Trivsel. Nøgletallene gennemgås på udvalgsrådet.

Formålet med sagen er, at give udvalget en orientering om faktuelle nøgletal for Læring og Trivsel.

Nøgletallene viser:

- Karaktergennemsnittet ved folkeskolens afgangsprøve i 9. klasse
- Elevernes faglige og sociale trivsel
- Resultater af sprogscreening i 0. klasse
- Antal børn hvor skolestart udskydes
- Tandsundhed hos børn og unge
- Overvægt hos børn og unge
- Antal anbringelser af børn

Nøgletallene er vedlagt som bilag i sagen.

Økonomital og forbrugsprocenter for kerneområdet Læring og Trivsel fremgår af anden sag på dagsordenen – sagen om budgetrevision 3.

Beslutning i Udvalget "Læring og Trivsel for Børn og Unge" den 26-09-2017

Orienteringen er taget til efterretning.

Bilag

Nøgletal Læring og Trivsel - den 20. september 2017

Punkt 116: Orientering om Ungeprofilundersøgelsen 2017

17/37821

Sagsgang og sagstype

Udvalget ”Uddannelse og Job”, Udvalget ”Læring og Trivsel for Børn og Unge”

Orienteringssag

Indstilling

Koncerndirektør Erik Kjærgaard Andersen indstiller, at:

1. orientering om Ungeprofilundersøgelsen i Holbæk Kommune tages til efterretning.

Beskrivelse af sagen

Ungeprofilundersøgelsen er en elektronisk spørgeskemaundersøgelse, der systematisk indsamler data om unge, og dermed giver kommunerne et faktisk grundlag at tilrettelægge lokale indsatser på.

Bag ungeprofilundersøgelsen står en række forskellige aktører: Aalborg Kommune, Odense Kommune, Skanderborg Kommune, Halsnæs Kommune, Socialstyrelsen, Justitsministeriet, SSP-Samrådet, Det Kriminalpræventive Råd, SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, Aarhus Universitet, Københavns Universitet, Center for Ungdoms-forskning v. Aalborg Universitet, SIF – Statens Institut for Folkesundhed samt Komiteen for Sundhedsoplysning.

Ungeprofilundersøgelsen er integreret på det kommunalt ejede værktøj Skolesundhed.dk.

Ungeprofilundersøgelsen indeholder to undersøgelser:

- En undersøgelse for alle elever i 7, 8. og 9. klasse.
- En undersøgelse for alle unge mellem 15-25 år

Spørgsmålene i undersøgelsen drejer sig om trivsel, sundhed, kriminalitet, rusmidler, uddannelses- og arbejdsliv og fritidsliv.

Ungeprofilundersøgelsen gennemføres fra den 1. oktober - 30. november 2017.

Det er gratis for kommunerne at deltage i Ungeprofilundersøgelsen i 2017. I Holbæk Kommune koordineres deltagelse i Ungeprofilundersøgelsen af UngHolbæk Fritid og Forebyggelse.

Formål med undersøgelsen:

For at etablere den bedste indsats for målgruppen af unge, er det væsentligt, at man kender udgangspunktet. Ved at deltage i undersøgelsen 'Ungeprofilundersøgelsen – En undersøgelse om unge i Danmark' får uddannelsesinstitutionerne og kommunen et klart billede af elevernes erfaringer på en række områder. Det giver mulighed for at spotte og sætte ind over for eventuelle problemer. Dermed nedsættes risikoen for mistrivsel hos de unge og frafald fra uddannelse.

Opfølgning på undersøgelsen:

Som deltagende uddannelsessted og kommune får man efterfølgende resultaterne i en rapport. Her kan egne data sammenlignes med landsgennemsnittet.

Grunduddannelserne i Holbæk Kommune - 7., 8. og 9. klasse – har ikke tidligere deltaget i Ungeprofilundersøgelsen. Ungdomsuddannelserne i Holbæk Kommune har deltaget i Ungeprofilundersøgelsen i to år. I år er det således første gang, at hele målgruppen deltager i undersøgelsen i Holbæk Kommune.

Det er målsætningen, at Ungeprofilundersøgelsen vil blive gentaget hvert år på samme tid. Det giver kommunerne mulighed for at følge udviklingen på forskellige områder samt at evaluere de lokale forebyggende indsatser.

Når undersøgelsens resultater foreligger primo 2018 vil Udvalget ”Uddannelse og Job” og Udvalget ”Læring og Trivsel for Børn og Unge” få mulighed for at drøfte resultaterne.

Beslutning i Udvalget "Læring og Trivsel for Børn og Unge" den 26-09-2017

Orienteringen er taget til efterretning.

Punkt 117: Orientering til mødet den 26. september 2017

17/2294

Sagsgang og sagstype

Udvalget for "Læring og Trivsel for Børn og Unge"

Orienteringssag

Indstilling

Koncerndirektør Ulrich Schmidt-Hansen indstiller, at følgende orienteringer tages til efterretning:

1. antal besøg og deltagerantal, Naturskolen i skoleåret 2016-17.

Beslutning i Udvalget "Læring og Trivsel for Børn og Unge" den 26-09-2017

Under punktet blev der ligeledes givet en kort orientering om status for tandklinikken i Jyderup.

Orienteringen er taget til efterretning.

Bilag

Notat, antal ture og deltagerantal, Holbæk Naturskole

Punkt 118: Eventuelt til mødet den 26. september 2017

17/2294

Sagsgang og sagstype

Udvalget "Læring og Trivsel for Børn og Unge"

Orienteringssag

Indstilling

Eventuelt:

Beslutning i Udvalget "Læring og Trivsel for Børn og Unge" den 26-09-2017

Behandlet.